

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: „Prasa szkolna : teoria, funkcje, tematyka : analiza na przykładzie Województwa Zachodniopomorskiego” / Paulina Olechowska. – Szczecin : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2015. – 294, [3] s. ISBN 978-83-7241-982-8 [recenzja]

Author: Sylwia Żłobińska

Citation style: Żłobińska Sylwia. (2015). „Prasa szkolna : teoria, funkcje, tematyka : analiza na przykładzie Województwa Zachodniopomorskiego” / Paulina Olechowska. – Szczecin : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2015. – 294, [3] s. ISBN 978-83-7241-982-8 [recenzja]. "Nowa Biblioteka", (2015), nr 2, s. 138-140.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Sylwia Żłobińska

Zakład Kultury Czytelniczej i Informacyjnej
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: sylwia_zlobinsk@vp.pl

PRASA SZKOLNA : TEORIA, FUNKCJE, TEMATYKA : ANALIZA NA PRZYKŁADZIE WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO / PAULINA OLECHOWSKA. – SZCZECIN : WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO, 2015. – 294, [3] s. : IL. ; 24 CM. – (ROZPRAWY I STUDIA / UNIwersYTET SZCZECIŃSKI, ISSN 0860-2751 ; T. (977) 903). – ISBN 978-83-7241-982-8

Paulina Olechowska jest absolwentką dwóch kierunków studiów – politologii i socjologii na Uniwersytecie Śląskim, posiada stopień doktora nauk humanistycznych, pracuje obecnie na stanowisku adiunkta w Zakładzie Mediów i Komunikowania Instytutu Polonistyki i Kulturoznawstwa na Uniwersytecie Szczecińskim. W 2015 r. ukazała się wydana przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego książka jej autorstwa, zatytułowana *Prasa szkolna – teoria, funkcje, tematyka. Analiza na przykładzie województwa zachodniopomorskiego*. Publikacja ta – co zaznacza sama Autorka we wstępie – „zrodziła się z potrzeby kontynuacji i niejako domknięcia wieloletniego (2010-2013) programu badań mediów lokalnych województwa zachodniopomorskiego, realizowanego przez pracowników Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie oraz Uniwersytetu Szczecińskiego” [1, s. 9-10]. Przedmiot tego dość obszernego opracowania monograficznego stanowi prasa szkolna, publikowana w latach 2010-2014 na terenie województwa zachodniopomorskiego. Ten interesujący temat został dobrze opracowany i przedstawiony czytelnikowi.

Treści publikacji prezentowane są w sześciu rozdziałach. Autorka rozpoczyna swój wywód od ukazania czytelnikowi tła historycznego – miejsca i roli prasy szkolnej w wiekach XX i XXI [1, s. 17-35]. Ta część rozprawy zawiera szczegółową analizę realiów okresu międzywojennego, czasów II wojny światowej oraz przemian po 1989 r. jako dziejowych uwarunkowań dla rozwoju prasy szkolnej. Następnie w książce znaleźć można wyjaśnienie zawłości terminologicznych (ujednoczenie znaczenia terminów w rozumieniu Autorki) oraz osadzenie omawianych treści w koniecznych do pełnego zrozumienia kontekstach teoretycznych [1, s. 37-69]. W rozdziale poświęconym tym zagadnieniom Autorka prezentuje aktualny stan badań i przywołuje koncepcje formułowane przez innych badaczy, ale także proponuje własną definicję pojęcia „prasa szkolna”, postulując konieczność unikania określeń typu „gazetka szkolna”, „pisemka uczniowskie” czy innych zdrobnień, które „minimalizują rolę i znaczenie tego typu wydawnictw” [1, s. 37]. W swoich rozważaniach Olechowska skupia uwagę na cechach, funkcjach i zaletach czasopiśmiennictwa szkolnego, analizuje rolę i zadania zespołu redakcyjnego, charakteryzuje kolejne etapy procesu wydawniczego. W dalszej części książki czytelnicy mają możliwość zapoznania się z wynikami badań przeprowadzonych przez Paulinę Olechowską – począwszy od analizy ilościowej badanych zjawisk, poprzez autorską typologię funkcji prasy szkolnej, wzbogaconą o liczne przykłady zaczerpnięte z badanych publikacji, aż po charakterystykę podstawowych kręgów tematycznych, wyodrębnionych na podstawie analizy zawartości treściowej czasopism szkolnych [1, s. 71-211]. Część książki poświęcona badaniom własnym stanowi obszernie i kompleksowe omówienie licznych aspektów funkcjonowania prasy szkolnej (analizie poddanych zostało ogółem 1 341 egzemplarzy z 366 tytułów czasopism). Charakteryzuje się ona rzetelnością, poprawnością metodologiczną, odpowiednim doбором narzędzi badawczych. Uwagze autorki nie uchodzą takie aspekty, jak: czasopisma obcojęzyczne, dodatki dołączane do zeszytów czasopism, zakres obowiązków i specyfika działania wydawcy oraz opiekuna redakcji, sposób konstrukcji i zawartość stopki redakcyjnej, periodiczność, nakład, format, objętość, forma dystrybucji i technika druku pisma, a także cechy szaty graficznej. Inne poruszane kwestie to: typologia tytułów, cena egzemplarza, czas ukazywania się pisma, typy wypowiedzi publikowanych na jego łamach. Rozważania Autorki kończy wieloaspektowa analiza treści czasopism uwzględnionych w badaniu. Dodatkowo zaprezentowane zostały konkursy organizowane dla redaktorów czasopism szkolnych na terenie województwa zachodniopomorskiego (spis laureatów trzech takich konkursów z lat 2010-2014 zamieszczony jest w załącznikach [1, s.249-255]).

Po przeczytaniu książki czytelnik jest pod wrażeniem skrupulatności Autorki, przykładania przez Nią ogromnej wagi do detali. Każda kolejna strona zdaje się być odzwierciedleniem pasji i świadczy o zaangażowaniu, z jakim powstawała omawiana książka. Uważny czytelnik doceni ponadto sprawność warsztatową Autorki. Obok merytorycznych kompetencji, niezaprzeczalne są też umiejętności konstruowania tekstu naukowego w sposób przystępny – prezentowane treści nie nużą odbiorcy, a stosunkowo duża objętość pracy nie przytłacza nadmiarem trudnych do zrozumienia wyników badań. W percepcji treści niewątpliwie pomagają dołączone do tekstu ilustracje, w szczególności zdjęcia okładek badanych pism (powojennych i współczesnych), a także często przytaczane przez Autorkę cytaty z prac naukowych innych badaczy wcześniej zajmujących się zjawiskiem prasy szkolnej. Aparat naukowy jest prawidłowo opracowany. Zamieszczony na końcu publikacji aneks [1, s. 233-256] wzbogacony jest o ciekawostki (np. subiektywny „alfabet prasy szkolnej”). W bibliografii zastosowano trafny podział źródeł na dwie kategorie: źródeł niedrukowanych (wywiadów) i drukowanych – naukowych, prasowych i internetowych [1, s. 257-289]. Warto zwrócić również uwagę na staranność edytorską książki, w tym dobrze zaprojektowaną i współgrającą z treścią publikacji okładkę, opracowaną graficznie przez Marcina Sieradzana.

Podsumowując, książka *Prasa szkolna – teoria, funkcje, tematyka. Analiza na przykładzie województwa zachodniopomorskiego* autorstwa Pauliny Olechowskiej jest starannym, gruntownym i wieloaspektowym omówieniem zagadnienia wskazanego w tytule. Autorka posiada wysokie kompetencje merytoryczne i językowe, co pozwoliło Jej opracować tekst naukowy, który ma szansę zainteresować szerokie grono badaczy i studentów z zakresu wielu dziedzin – bibliologów, socjologów, pedagogów, historyków, kulturoznawców, filologów, medioznawców i badaczy komunikacji społecznej.

BIBLIOGRAFIA:

- [1] Olechowska P.: *Prasa szkolna – teoria, funkcje, tematyka. Analiza na przykładzie województwa zachodniopomorskiego*. Szczecin 2015. ISBN 978-83-7241-982-8.
- [2] Ogonowska A.: *Współczesna edukacja medialna. Teoria i rzeczywistość*. Kraków 2013. ISBN 978-83-7271-792-4.
- [3] *Słownik języka polskiego*. Oprac. E. Sobol. Warszawa 2005. ISBN 83-01-14474-2.
- [4] Socha I.: *Czasopisma młodzieży szkolnej w Polsce 1918-1930*. Katowice 1986.